

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

CAUZA SCRIPNIC V. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 63789/13)

HOTĂRÂRE

Art. 2 (procedural) • Lipsa unui răspuns corespunzător din partea autorităților naționale la neglijența medicală care a condus la decesul unui nou-născut, constatată de către instanțele interne • Lipsa unei investigații eficiente din partea autorităților, care a condus la expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspunderea penală a medicului • Procedură civilă care nu a oferit o despăgubire corespunzătoare

STRASBOURG

13 aprilie 2021

DEFINITIVĂ

13/07/2021

Prezenta hotărâre a deveni definitivă în conformitate cu prevederile Articolul 44 § 2 din Convenție. Ea poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Scripnic v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită într-o Cameră compusă din:

Jon Fridrik Kjølbros, *Președinte*,

Marko Bošnjak,

Valeriu Grițco,

Egidijus Kūris,

Branko Lubarda,

Carlo Ranzoni,

Saadet Yüksel, *judcători*,

și Hasan Bakırcı, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 63789/13) *versus* Republica Moldova, prin care doi cetățeni moldoveni, dl Sergiu Scripnic și dna Maia Scripnic („reclamanții”) au sesizat Curtea în baza Articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) la 18 septembrie 2013,

decizia de a comunica Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”) plângerile depuse în baza Articolelor 2 și 6 din Convenție,

observațiile părților,

Deliberând în camera de consiliu la 16 martie 2021,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Cererea se referă la un pretins caz de neglijență medicală care a condus la decesul unui nou-născut. În particular, ea ridică întrebări referitoare la eficiența diferitelor căi de recurs disponibile în baza legislației moldovenești.

ÎN FAPT

2. Reclamanții s-au născut în anii 1974 și, respectiv, 1977. Ei sunt soț și soție, și locuiesc în Ciorescu.

3. Guvernul a fost reprezentat de către agentul său, dl. L. Apostol.

4. La 3 iunie 2003 reclamanta a fost internată în maternitatea Spitalului Clinic Municipal nr. 2 din Chișinău, pentru a da naștere celui de-al doilea copil al cuplului. O comisie de medici a examinat-o și a concluzionat că ea avea un pelvis îngust și plat. Fiind asistată de către medicul L., ea a născut a doua zi o fetiță, prin expulzare vaginală.

5. La 5 iunie 2003 copilul a decedat.

A. Plângerea penală

6. La o dată nespacificată în anul 2003, reclamantii au depus o plângere la procuratură, prin care solicitau tragerea la răspundere penală a persoanelor presupus implicate în decesul fiicei lor.

7. Printr-o ordonanță din 10 iulie 2003, procuratura a clasat cauza, fără a întreprinde alte acțiuni. La 25 decembrie 2006 primul adjunct al Procurorului General a considerat această decizie ca fiind nefondată și a anulat-o. În aceeași zi, procuratura a inițiat o urmărire penală pentru neglijență medicală soldată cu deces.

8. Conform concluziilor raportului de expertiză medico-legală din 3 aprilie 2009, fetița prezenta hemoragii, în special în țesuturile moi epicraniene și în creier, care au fost provocate în timpul nașterii din cauza manipulărilor medicale. Potrivit acestor concluzii, decesul a survenit ca urmare a traumatismului cranio-cerebral manifestat de hemoragiile în cauză. Raportul mai preciza că, având în vedere particularitățile pelvisului osos al reclamantei, complicațiile care surveniseră în timpul nașterii primului copil, dar și presupusa greutate a fătului, ar fi trebuit să se efectueze o operație cezariană. În cele din urmă, raportul concluziona că operația cezariană ar fi putut evita decesul copilului.

9. La 27 mai 2009 medicul L. a fost pus sub acuzare.

10. Printr-o hotărâre din 2 octombrie 2009, Judecătoria Râșcani (Chișinău) a dispus încetarea procesului penal împotriva acestui medic, deoarece termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală expirase. Această hotărâre a obținut forța lucrului judecat.

B. Procedura civilă

11. La 25 mai 2010 reclamantii au depus o acțiune civilă de despăgubire împotriva doctorului L. și a Spitalului Clinic Municipal nr. 2. Ei au solicitat 11 550 de lei moldovenești (MDL) (730 de euro (EUR), conform ratei de schimb în vigoare la acea dată) pentru prejudiciul material, 2 000 000 MDL (126 450 EUR, conform aceleiași rate de schimb) pentru prejudiciul moral și 7 000 MDL (443 EUR, conform aceleiași rate de schimb) pentru costuri și cheltuieli. Ei și-au bazat acțiunea, în special, pe prevederile Codului civil privind răspunderea delictuală.

12. Printr-o hotărâre din 27 octombrie 2011, Judecătoria Râșcani (Chișinău) a admis parțial acțiunea. Ea a acordat reclamantilor 60 000 MDL (3 700 EUR, potrivit ratei de schimb în vigoare la data pronunțării hotărârii) pentru prejudiciul moral, precum și suma totală solicitată pentru costuri și cheltuieli. Hotărând astfel, instanța a reamintit concluziile raportului de expertiză din 3 aprilie 2009 (paragraful 8 *supra*) și a subliniat faptul că, în fața instanței penale, medicul L. acceptase încetarea procesului penal din motivul expirării termenului de prescripție. Prin urmare, instanța a considerat

că medicul își recunoscuse în mod tacit vinovăția și că lui îi revenea responsabilitatea de a repara prejudiciul cauzat reclamantilor. În plus, ea a considerat că acest lucru exonera spitalul de la achitarea unei despăgubiri. În final, instanța a considerat că, ținând cont de situația economică și de salariul mediu național, suma solicitată pentru prejudiciul moral era una excesivă.

13. Reclamantii au depus apel. Ei au susținut că suma despăgubirii era insuficientă pentru a compensa prejudiciul moral pe care l-au suferit. De asemenea, ei au susținut că spitalul fusese exonerat în mod ilegal de răspunderea delictuală pe care o purta pentru neglijența angajaților săi.

14. La 26 aprilie 2012 Curtea de Apel Chișinău a acordat suplimentar reclamanților suma solicitată pentru prejudiciul material, corespunzătoare cheltuielilor de înmormântare a copilului, în rest menținând hotărârea din 27 octombrie 2011. În special, instanța de apel a menținut constatările primei instanțe privind culpa doctorului L., exonerarea de răspundere a spitalului și cuantumul prejudiciului moral.

15. Printr-o decizie definitivă din 20 martie 2013, în urma recursului reclamanților, Curtea Supremă de Justiție a menținut hotărârea Curții de Apel.

CADRUL JURIDIC ȘI PRACTICA NAȚIONALĂ RELEVANTĂ

16. Prevederile relevante prezentei cauze din Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28 martie 1995 stabilesc următoarele:

„Articolul 19. Dreptul la repararea prejudiciului adus sănătății

(...)

3. Pacienții (...) au dreptul la repararea prejudiciilor aduse pacienților de instituțiile medico-sanitare prin (...) aplicarea de tratamente necorespunzătoare care agravează starea de sănătate, provoacă infirmitate permanentă, periclitează viața pacientului sau se soldează cu moartea lui.”

17. Prevederile relevante prezentei cauze din Codul civil din 6 iunie 2002, în vigoare la data producerii evenimentelor, au următorul cuprins:

„Articolul 1398. Temeiul și condițiile generale ale răspunderii delictuale

1. Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repara prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

(...)

Articolul 1403. Răspunderea comitentului pentru fapta prepusului

1. Comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție de prepusul său în funcțiile care i s-au încredințat.”

18. Prevederile relevante prezentei cauzei din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova stabilesc următoarele:

„Articolul 130.

1. Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, (...).

2. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită (...).”

19. În cauza *Spînu v. Rentel SRL* (nr. 2ra-923/13), hotărâtă în mod definitiv prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2013, instanțele naționale au acordat reclamanților daune morale în valoare de 490 000 MDL (30 690 EUR, conform ratei de schimb în vigoare la data pronunțării deciziei definitive) pentru decesul unei rude, care implica răspunderea delictuală a companiei pârâte (căderea victimei într-un șanț neîngrădit și nemarcat, săpat de către compania respectivă). Procuratura sesizată în această cauză a emis o ordonanță de clasare, deoarece lipseau elementele unei componente de infracțiuni.

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 2 DIN CONVENȚIE

20. Reclamanții susțin că nu au obținut o despăgubire corespunzătoare în privința decesului fiicei lor care a survenit în urma neglijenței medicale. Ei invocă Articolul 6 din Convenție.

21. Curtea reiterează că ea poate decide în privința calificării juridice care trebuie acordată circumstanțelor unei plângeri și să le examineze în baza unor alte articole sau dispoziții ale Convenției, decât cele invocate de către reclamant (*Radomilja ș.a. v. Croația* [MC], nr. 37685/10 și 22768/12, § 126, CEDO 2018). În prezenta cauză, ea consideră că plângerea reclamanților ar trebui examinată în baza Articolului 2 din Convenție (*Lopes de Sousa Fernandes v. Portugalia* [MC], nr. 56080/13, § 145, 19 decembrie 2017). Prevederea respectivă stabilește următoarele:

„1. Dreptul la viață al oricărei persoane este protejat prin lege.”

A. Cu privire la admisibilitate

22. Guvernul invocă neepuizarea căilor de recurs naționale. În special, el susține că reclamanții ar fi trebuit să depună o plângere penală împotriva spitalului unde practica medicul L. În acest sens, el precizează că, potrivit legislației Republicii Moldova, poate fi angajată răspunderea penală a persoanelor juridice. El susține că, în lipsa unei fapte penale imputabile

spitalului, stabilită în cadrul unui proces penal separat, acțiunea civilă a reclamanților împotriva spitalului era sortită eșecului.

23. Reclamanții au replicat că organele de urmărire penală aveau obligația de a elucida toate aspectele cauzei și, în special, de a cerceta eventuala răspundere penală a tuturor persoanelor implicate, inclusiv a spitalului, dacă era cazul.

24. Curtea observă că excepția privind neepuizarea căilor de recurs naționale, invocată de către Guvern, este strâns legată de fondul plângerii privind nerespectarea de către Stat a obligațiilor sale procedurale în baza Articolului 2 din Convenție. Într-adevăr, această excepție, similar obligațiilor procedurale respective, se referă la diferitele căi de recurs naționale de care reclamanții ar putea să facă uz pentru a clarifica circumstanțele cauzei, pentru a-i determina pe cei responsabili să răspundă pentru faptele lor și să plătească o despăgubire corespunzătoare. Prin urmare, Curtea decide să o conexeze la fondul prezentei plângeri (a se compara cu *Nicolae Virgiliu Tănase v. România* [MC], nr. 41720/13, § § 103-104, 25 iunie 2019).

25. În plus, constatând că plângerea nu este nici în mod vădit nefondată, nici inadmisibilă din oricare alte motive prevăzute la Articolul 35 din Convenție, Curtea o declară admisibilă.

B. Cu privire la fond

26. Reclamanții susțin că autoritățile naționale nu și-au îndeplinit obligația care le revine în baza aspectului procedural al Articolului 2 din Convenție. Ei subliniază că procesul penal inițiat cu privire la circumstanțele decesului fiicei lor a încetat din cauza expirării termenului de prescripție. De asemenea, ei susțin că respingerea de către instanțele naționale a acțiunii lor civile împotriva spitalului a fost nefondată. În final, ei susțin că suma despăgubirii morale pe care medicul L. a fost obligat să o plătească era insuficientă pentru a compensa prejudiciul suferit.

27. Guvernul susține că Statul reclamat a garantat disponibilitatea mai multor remedii în această cauză. El susține că responsabilitatea medicului implicat era mixtă, *i.e.* atât penală, cât și civilă. El declară că, chiar dacă procesul penal a fost încetat din cauza expirării termenului de prescripție, fapta penală a medicului a fost, într-adevăr, demonstrată, ceea ce a permis instanțelor să stabilească răspunderea civilă a acestuia. Cu referire la prejudiciul moral, Guvernul afirmă că instanțele au luat în considerare mai mulți factori la determinarea cuantumului, ceea ce nu a fost nerezonabil. În final, el susține că acțiunea civilă a reclamanților împotriva spitalului nu putea avea succes, din cauza absenței unei plângeri penale din partea acestora împotriva instituției respective.

28. Curtea constată, pe de o parte, că reclamanții nu se plâng de o încălcare a aspectului material al Articolului 2 din Convenție (a se vedea clarificarea principiilor relevante în *Lopes de Sousa Fernandes*, pre-citată, §§ 186-196,

precum și reiterarea lor în *Mehmet Ulusoy și alții v. Turcia*, nr. 54969/09, §§ 82-86, 25 iunie 2019). Prin urmare, ea nu se va pronunța cu privire la acest aspect.

29. Pe de altă parte, Curții îi revine sarcina de a analiza dacă obligația procedurală prevăzută la Articolul 2 din Convenție a fost respectată în prezenta cauză de către autoritățile moldovenești. Ea va examina acest aspect prin prisma principiilor enunțate în hotărârea *Lopes de Sousa Fernandes* (pre-citată, §§ 214-221).

30. În special, Curtea reiterează că obligația procedurală respectivă impune Statelor să instituie un sistem judiciar eficient și independent care este capabil, în caz de deces al unei persoane aflate sub responsabilitatea profesioniștilor din domeniul sănătății, încadrați fie în sectorul public, fie în cel privat, să determine cauza decesului și să îi oblige pe cei eventual responsabili să răspundă pentru faptele lor (*Lopes de Sousa Fernandes*, pre-citată, § 214). În cazul în care încălcarea dreptului la viață nu este intenționată, cu alte cuvinte, dacă presupusa culpă nu a depășit o simplă eroare sau o neglijență medicală, obligația respectivă nu necesită neapărat un recurs cu caracter penal; de asemenea, o astfel de obligație este îndeplinită atunci când sistemul juridic oferă victimelor un remediu civil, fie de unul singur sau combinat cu un remediu penal, care permite stabilirea responsabilității medicilor în cauză și obținerea despăgubirilor civile corespunzătoare (*ibidem*, §§ 137 și 215, și *Mehmet Ulusoy și alții*, pre-citată, § 91 și cauzele citate în aceasta).

31. În situații similare prezentei cauze, în care sunt disponibile diferite remedii legale, atât civile, cât și penale, Curtea trebuie să examineze dacă, în circumstanțele particulare ale cauzei, ordinea juridică internă în ansamblu a făcut posibilă examinarea corespunzătoare a cauzei (*Lopes de Sousa Fernandes*, pre-citată, § 225, și *Nicolae Virgiliu Tănase*, pre-citată, § 169). În acest sens, ea reafirmă că, în cauzele care implică simpla neglijență medicală, exercitarea unui remediu civil este preferabilă, însă mijloacele represive ar putea fi, în situația în care ar fi examinate în mod efectiv, suficiente pentru a îndeplini obligația procedurală respectivă (*Mehmet Ulusoy și alții*, pre-citată, § 92 și cauzele citate în aceasta). Partea vătămată poate recurge la unul sau mai multe remedii disponibile, inclusiv la cele penale, având în vedere că autoritățile nu sunt neapărat obligate să inițieze o anchetă din oficiu. Prin urmare, atunci când persoanele interesate inițiază o astfel de procedură penală, obligațiile procedurale sunt angajate (*ibidem*).

32. În prezenta cauză, Curtea observă că reclamantii nu sugerează în niciun fel că fapta imputată medicului în cauză a depășit simpla eroare sau neglijență. În plus, acest lucru nu rezultă nici din materialele de care ea dispune. Prin urmare, prezenta cauză nu se referă la o ingerință intenționată în dreptul la viață, iar un remediu civil era, în principiu, capabil să îndeplinească obligația pozitivă menționată mai sus.

33. Cu toate acestea, ea menționează că reclamantii au făcut uz atât de remediile penale, cât și de cele civile disponibile în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

34. Cu referire la procedurile penale pe care le-au inițiat, Curtea nu poate fi de acord cu poziția Guvernului, potrivit căreia, pentru a satisface condiția epuizării căilor de recurs interne în privința spitalului, reclamantii ar fi trebuit să depună o plângere penală explicită împotriva acestei instituții. Ea constată că persoanele în cauză au depus o plângere la procuratură pentru a-i aduce în fața justiției pe cei responsabili de moartea fiicei lor, nefiind îndreptată anume împotriva medicului obstetrician sau împotriva spitalului (paragraful 6 *supra*). Autoritățile au fost cele care, după efectuarea diferitelor măsuri de investigare, au decis începerea urmăririi penale doar în privința medicului (paragraful 9 *supra*).

35. Având în vedere obligația procedurală care rezultă din Articolul 2 din Convenție în domeniul sănătății, care impune Statelor să instituie un sistem judiciar eficient capabil, printre altele, să oblige eventualii responsabili să răspundă de faptele lor (paragraful 30 *supra*), Curtea constată că, din moment ce reclamantii au inițiat un proces penal pentru a denunța decesul fiicei lor, era responsabilitatea organelor de urmărire penală să identifice și să dispună urmărirea penală a persoanelor, inclusiv a celor juridice, a căror răspundere penală ar putea fi angajată în conformitate cu legislația națională.

36. Astfel, chiar și în eventualitatea în care reclamantii nu ar fi inițiat și nu ar fi urmat în mod corespunzător procedura penală împotriva spitalului, Curtea nu este convinsă că, așa cum susține Guvernul, stabilirea faptei penale a spitalului era o condiție prealabilă pentru angajarea răspunderii civile delictuale a acestuia. În primul rând, acest lucru nu rezultă în mod explicit din dispozițiile relevante ale Codului civil (paragraful 17 *supra*), iar Guvernul nu oferă niciun exemplu de jurisprudență națională pentru a-și susține afirmațiile. În plus, ea observă că, potrivit legislației Republicii Moldova, instanțele civile au posibilitatea de a evalua toate probele în mod independent și în conformitate cu intima lor convingere, și că nu sunt obligate în mod formal de eventuale constatări ale organelor de urmărire penală (paragraful 18 *supra*). În acest sens, Curtea face referire la circumstanțele cauzei *Ciorap v. Republica Moldova (nr. 4)* (nr. 14092/06, §§ 28, 34-38 și 57-58, 8 iulie 2014), în care instanțele civile au obligat un spital să compenseze prejudiciul cauzat din culpa medicilor, în lipsa stabilirii unei fapte penale din partea spitalului respectiv. De asemenea, din jurisprudența națională citată la paragraful 19 *supra* rezultă că instanțele civile nu au luat în considerare, în acea cauză, o eventuală tragere la răspundere penală a companiei pârâte la stabilirea răspunderii civile delictuale a acesteia.

37. În plus, Curtea nu pierde din vedere faptul că, într-o serie de cauze, ea a avut posibilitatea să constate, în conformitate cu Articolul 13 din Convenție coroborat cu Articolele 2 sau 3 din Convenție, că încetarea unui proces penal fără acțiuni ulterioare făcea iluzorie în dreptul moldovenesc orice șansă de

reușită a unei acțiuni civile bazate pe aceleași fapte și acuzații (a se vedea, de exemplu, *Timus și Tarus v. Republica Moldova*, nr. 70077/11, § 64, 15 octombrie 2013, și *I.P. v. Republica Moldova*, nr. 33708/12, § 42, 28 aprilie 2015). Cu toate acestea, ea consideră că prezenta cauză nu se încadrează în această situație, deoarece nu a avut loc nicio clasare a procesului penal în privința spitalului.

38. Prin urmare, Curtea nu vede niciun motiv pentru a considera că reclamanții au acționat în mod necorespunzător atunci când au ales să inițieze o acțiune civilă împotriva spitalului, în lipsa unei fapte penale din partea ultimului. Având în vedere prevederile interne relevante din prezenta cauză și practica instanțelor civile, ea consideră că acțiunea civilă a reclamanților împotriva spitalului avea șanse rezonabile de reușită, cu condiția că dispuneau de suficiente dovezi pentru a-și susține afirmațiile.

39. Având în vedere considerentele de mai sus, Curtea respinge obiecția Guvernului privind neputinerea căilor de recurs interne.

40. În același timp, Curtea constată că, în conformitate cu jurisprudența sa (paragrafele 30 și 31 *supra*), procesul penal inițiat împotriva medicului L. ar fi putut fi, în sine, suficient pentru a satisface obligația procedurală în baza Articolului 2 din Convenție. Prin urmare, ei îi revine sarcina de a verifica dacă procedura menționată a fost eficientă. Curtea constată că a durat trei ani până când procurorul ierarhic superior a anulat clasarea inițială a cauzei (paragraful 7 *supra*), și încă doi ani și jumătate pentru ca procuratura să obțină concluziile raportului de expertiză medico-legală și să pună medicul L. sub învinuire (paragrafele 8 și 9 *supra*). Ea subliniază că nu există nimic în dosar care să indice faptul că întârzierile respective ar fi fost imputabile comportamentului reclamanților sau unor factori obiectivi. În plus, nici cauza nu pare a fi deosebit de complexă. În final, instanța la care a fost deferită cauza nu a putut decât să constate expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală (paragraful 10 *supra*). În aceste circumstanțe, i-ar fi dificil Curții să califice drept eficientă ancheta efectuată de către autorități, prescrierea penală a faptelor fiind ireconciliabilă cu obligația autorităților de a elucida cu celeritate în privința răspunderii (a se vedea, de exemplu, *Üstdağ v. Turcia*, nr. 41642/08, § 69, 13 septembrie 2016).

41. Prin urmare, îi revine Curții să examineze caracterul efectiv al procesului civil inițiat de către reclamanți, care a fost, de altfel, și cel mai potrivit (*Mehmet Ulusoy și alții*, pre-citată, § 100).

42. În primul rând, ea observă constatarea instanțelor civile, potrivit căreia fapta penală a medicului L. excludea răspunderea civilă a spitalului. Pe de o parte, ea reamintește că dispune de o competență limitată pentru a verifica dacă legea națională a fost interpretată și aplicată corect; Curtea nu trebuie să substituie instanțele naționale, rolul său fiind, în principal, de a se asigura că deciziile acestora din urmă nu sunt arbitrare sau în mod vădit iraționale (a se vedea, printre multe altele, *Anheuser-Busch Inc. v. Portugalia* [MC], nr. 73049/01, § 83, CEDO 2007-I, și *Paci v. Belgia*, nr. 45597/09, § 73, 17 aprilie

2018). Cu toate acestea, având în vedere elementele de care dispune în prezenta cauză, ea nu poate concluziona că respectiva constatare a fost arbitrară sau în mod vădit nerezonabilă. Pe de altă parte, Curtea reiterează că o acțiune de despăgubire îndreptată numai împotriva medicilor acuzați de neglijență medicală este, în principiu, suficientă pentru a satisface obligația procedurală care rezultă din Articolul 2 din Convenție. (*Karakoca v. Turcia* (dec.), nr. 46156/11, 21 mai 2013, și *Aydoğdu v. Turcia*, nr. 40448/06, § 59, 30 august 2016).

43. În acest sens, ea remarcă faptul că instanțele civile au considerat că medicul L. era responsabil de moartea fiicei reclamantilor, obligându-l să repare prejudiciile cauzate, inclusiv cel moral (paragraful 12 *supra*). Singura întrebare ridicată de către reclamanti, care rămâne în sarcina Curții, este dacă suma prejudiciului moral acordat (3 700 EUR) poate fi considerată rezonabilă pentru a evalua eficiența procedurii civile respective.

44. Ea a declarat deja în mai multe rânduri că chiar și o despăgubire mai mică decât cea stabilită de către Curte ar putea fi considerată rezonabilă, cu condiția ca deciziile instanțelor naționale să fie, *inter alia*, conforme tradiției juridice și nivelului de trai din țară (a se vedea, de exemplu, *Cocchiarella v. Italia* [MC], nr. 64886/01, § 97, CEDO 2006-V, și *Vanchev v. Bulgaria*, nr. 60873/09, § 36, 19 octombrie 2017). În schimb, ea a considerat că despăgubirea morală care este în mod disproporționat mai mică decât cea care ar fi acordată în cauze similare ar putea fi insuficientă și în mod evident nerezonabilă (a se vedea *Sarishvili-Bolkvadze v. Georgia*, nr. 58240/08, § 93, 19 iulie 2018, în care Curtea a constatat o încălcare a aspectului procedural al Articolului 2 din Convenție, deoarece legislația națională nu permitea rudelor decedatului să solicite și să obțină despăgubiri).

45. În continuare, Curtea reamintește că în decizia sa *Koceski v. „Fosta Republică Iugoslavă Macedonia”* ((dec.), nr. 41107/07, § 27, 22 octombrie 2013), ea a acordat atenție caracterului rezonabil al despăgubirii acordate reclamantilor (aproximativ 44 000 EUR pentru prejudiciul moral) pentru a concluziona că procedurile civile inițiate în urma decesului accidental al unui copil fuseseră eficiente. Pe de altă parte, ea reamintește că a constatat o încălcare a Articolului 8 din Convenție din cauza despăgubirilor morale insuficiente acordate de către instanțele din Republica Moldova ca urmare a neglijenței medicale (*G.B. și R.B. v. Republica Moldova*, nr. 16761/09, §§ 32-33, 18 decembrie 2012; a se vedea, de asemenea, *Avram și alții v. Moldova*, nr. 41588/05, § 43, 5 iulie 2011, pentru un caz de defăimare și încălcarea dreptului la viața privată).

46. În prezenta cauză, ea notează că suma acordată pentru prejudiciul moral este semnificativ mai mică decât cea acordată, în general, în cauzele *versus* Republica Moldova, în care s-a constatat o încălcare a aspectului procedural al Articolului 2 din Convenție (a se vedea, de exemplu, *Ciobanu v. Republica Moldova*, nr. 62578/09, § 44, 24 februarie 2015, și *Lari v. Republica Moldova*, nr. 37847/13, § 44, 15 septembrie 2015). Desigur,

instanțele naționale au indicat că au luat în considerare nivelul de trai al țării (paragraful 12 *supra, in fine*). Cu toate acestea, Curtea acordă o atenție deosebită faptului că prejudiciul moral acordat de către instanțele moldovenești într-o altă speță care implica răspunderea civilă delictuală în caz de deces este în mod considerabil mai mare decât cel acordat în prezenta cauză (paragraful 19 *supra*). Prin urmare, ea nu poate considera că valoarea prejudiciului moral acordat în prezenta cauză a fost una rezonabilă.

47. Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite Curții să concluzioneze că procedura civilă inițiată de către reclamânți nu a îndeplinit cerința procedurală privind acordarea unei compensații corespunzătoare.

48. În aceste condiții, Curtea consideră că, chiar dacă neglijența medicală care a condus la decesul fiicei reclamânților a fost constatată de către instanțele naționale, sistemul național în ansamblu nu a oferit un răspuns adecvat, în conformitate cu obligația impusă de Articolul 2 din Convenție pentru Republica Moldova.

49. Prin urmare, a existat o încălcare a aspectului procedural al acestei prevederi.

II. PRIVIND PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

50. Invocând Articolul 6 § 1 din Convenție, reclamânții se plâng, de asemenea, că instanțele civile nu au oferit suficiente motive pentru deciziile lor.

51. Având în vedere constatarea încălcării Articolului 2 din Convenție și ținând cont de toate circumstanțele cauzei și de argumentele părților, Curtea consideră că nu este necesar să se pronunțe în mod separat cu privire la cea de-a doua plângere invocată de către reclamânți.

III. PRIVIND APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

52. În baza Articolului 41 din Convenție:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciul

53. Reclamânții solicită 50 000 de euro (EUR) pentru prejudiciul moral pe care pretind că l-au suferit.

54. Guvernul susține că această sumă este excesivă.

55. Curtea consideră că reclamânții trebuie să fi suferit un anumit prejudiciu ca urmare a încălcării menționate *supra*. Pronunțându-se în echitate și ținând cont de circumstanțele speciale ale cauzei, Curtea le acordă

în mod solidar 15 000 EUR pentru prejudiciul moral, plus orice taxă care poate fi percepută la această sumă.

B. Costuri și cheltuieli

56. Reclamantii solicită, de asemenea, 800 EUR pentru costurile și cheltuielile pe care pretind că le-ar fi suportat în cadrul procedurii în fața Curții. Ei nu au prezentat nicio dovadă.

57. Guvernul susține că această pretenție trebuie respinsă, ca fiind nefondată.

58. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant poate obține rambursarea costurilor și a cheltuielilor sale, doar în măsura în care s-a stabilit că au fost în mod real și necesar suportate, și se încadrează într-un quantum rezonabil. În prezenta cauză, având în vedere materialele aflate în posesia sa și criteriile menționate mai sus, Curtea respinge cererea reclamanților în această privință.

C. Dobânzi de întârziere

59. Curtea consideră oportun ca rata dobânzii de întârziere să fie stabilită conform ratei dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* admisibilă plângerea privind aspectul procedural al Articolului 2 din Convenție;
2. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a aspectului procedural al Articolului 2 din Convenție;
3. *Hotărăște* că nu este necesar să examineze admisibilitatea și fondul plângerii formulate în baza Articolului 6 § 1 din Convenție;
4. *Hotărăște*
  - a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamanților, în termen de trei luni de la data devenirii definitive a hotărârii în conformitate cu Articolul 44 § 2 din Convenție, suma de 15 000 EUR (cincisprezece mii de euro), plus orice taxă care poate fi percepută la această sumă, pentru prejudiciul moral, care urmează a fi convertită în moneda Statului reclamat la rata aplicabilă la data transferului,
  - b) că, de la expirarea perioadei menționate și până la data executării hotărârii, urmează a fi achitată o dobândă adițional sumei de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal

HOTĂRÂREA SCRIPNIC v. REPUBLICA MOLDOVA

practicată de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

5. *Respinge* restul cererii privind satisfacția echitabilă.

Redactată în limba franceză și comunicată în scris la 13 aprilie 2021, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunct

Jon Fridrik Kjølbros
Președinte